

Dobrý den.

Mám za potřebné oznámit, že na webových stránkách <http://www.protiproud.cz/> vyšel článek o Rukopisech, prezentovaný jako zamyšlení Jiřího Urbana. Ke své lítosti jsem zjistil, že můj text byl obohacen o řadu pasáží pana redaktora, s nimiž se nemohu ztotožnit. Z toho důvodu zde předkládám můj originální výplod, který jsem redaktorovi zaslal 20.5.2013, kdy ještě Protiproud nevycházel:

Strašidlo RKZ

Když se po sametové revoluci objevily první publikace rukopisné obrany, zareagoval Mojmir Otruba, ředitel Ústavu pro českou literaturu. V Literárních novinách (33/92) publikoval článek „Pravé kontra nepravé Rukopisy - a co dál“. Tedy „co dál“ je otázka, kterou Otruba postrašil mnohé vypravěče a opisovače a zároveň je vyzval ke kolektivním bojkotu.

O tom, že jakákoli diskuse o Rukopisech byla a je v našich podmínkách obtížná, svědčí i případ Karla Krejčího, profesora Karlovy univerzity, který v roce 1974 publikoval článek „Některé nedořešené otázky kolem Rukopisů“, v němž předložil revoluční hypotézu, že Rukopisy nepocházejí z doby národního obrození, ale jsou z doby barokní. Krejčího „kacířský“ názor nebylo možno sprovodit ze světa vyloučením jeho osoby ze společnosti slušných lidí, tedy nastoupilo totální mlčení.

Avšak tentokrát Dr. Otruba nemlčel a s prstem vysoce zdviženým klasifikoval úhrnem názory obránců jako víru, „která může sloužit neřádku všemožného druhu“.

Jinak se postupovalo za podobné situace v šedesátých letech minulého století.

Tehdy se s uvolněním tiskových poměrů hlásili ke slovu dlouho umlčovaní obránci.

Někteří se obrátili přímo na ČSAV se žádostí o prozkoumání Rukopisů po hmotné stránce moderními metodami. Po slibném začátku přišlo na adresu jednoho z obránců oznámení, že se žádné zkoumání Rukopisů na půdě Akademie věd nemůže konat, protože Dr. Otruba z Ústavu pro českou literaturu a Dr. Kočí z Historického ústavu ČSAV ujistili, že „otázka pravosti Rukopisů je jednoznačně vysvětlena a podle novodobých výsledků jazykovědného i sociologického zkoumání se skutečně jedná o falza“.

Ale na scéně se pak hned objevuje spisovatel Ivanov. Ten navázal přátelské kontakty s mnohými obránci a zajistil „chemické“ zkoumání na půdě Kriminalistického ústavu. Nadšení obránců bylo nesmírné, jako i důvěra v úsilí spisovatele, jehož seriál v Literárních novinách se zprvu vyznačoval objektivizujícím tónem. Pak přišla literatura faktu, v níž už byly k dispozici citace z „protokolů o chemických zkouškách“ zjevující „smutnou pravdu“. Spolu s tím i vysvětlení proč starší chemici Bělohoubek a Šafařík došli k závěru, o velkém stáří. Podle spisovatele Ivanova tyto chemici zkoumali iniciály, které jsou skutečně staré, neb RK je palimpsest. Tak se do písmene potvrdila hypotéza spisovatele Ivanova, která stála na samém začátku zkoumání a již byla podřízena všechna pozorování.

Skutečná pravda ale je, že starší chemici stanovili stáří RK zkoumáním inkoustového písma a naopak nálezům v iniciálách (berlínská modř) pro datování oprávněně nepřikládali žádný význam. V současné době přinesl Dr. Sršeň z Národního muzea informace o novodobé restauraci iniciál RK. Nicméně dle Ivanova a jemu věřících, chemie vrazila poslední hřebík do rakve Rukopisů.

Vraťme se ještě k počátku doby sametové. V souladu s výstrahou Dr. Otruby vyzněl souhlasně verdikt komise prof. Hlaváčka, která po listopadovém převratu zkoumala materiály tzv. Ivanovova týmu. Komise vydala zprávu, dle něhož se nedoporučuje diskutovat o těchto materiálech, protože by „rozvířené diskuse mohlo být zneužito obránci Rukopisů“.

Materiály Ivanovova týmu pak vyšly tiskem ve Sborníku Národního muzea ve značně zkrácené podobě. Absenci fotodokumentace vysvětlují autoři nedostatkem finančních prostředků. Zároveň v úvodu museli přiznat, že chemie nebyla rozhodující disciplínou při utváření závěrů o stáří Rukopisů. Nepřiznávají ale, že příslušné dokumenty zdaleka nejsou skutečné protokoly, ač to lze nahlédnout již ze skutečnosti, že chybí jakékoli časové údaje o zkoumání RK. Kdy opravdu skončilo, je stále tajemství!

Tyto skutečnosti ovšem nejsou na překážku, aby řada našich publicistů šířila mýty, že padělanost Rukopisů byla prokázána chemicky a dál a dál chrlila tlustospisy o romantických a prolhaných buditelích.

Jiří Urban